

2011

Code : PSP

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET No.

100801

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 200

वेळ : 2 (दोन) तास

चाळणी परीक्षा/SCREENING TEST

एकूण गुण : 200

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक									
	केंद्राची संकेताक्षरे								शेवटचा अंक

- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरे उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. _____ यांनी संस्थानांच्या विलीनीकरणात महत्त्वाची भूमिका बजावली.

(1) सरदार पटेल	(2) लॉर्ड माउंटबेटन
(3) लॉर्ड अटली	(4) राजेन्द्र प्रसाद

_____ played the leading role in integrating the Indian Princely States.

(1) Sardar Patel	(2) Lord Mountbatten
(3) Lord Attlee	(4) Rajendra Prasad

2. भारतात रेल्वेची सुरुवात झाली त्यावेळेस भारताचे गव्हर्नर जनरल कोण होते ?

(1) लॉर्ड डलहौसी	(2) लॉर्ड कॅनिंग
(3) लॉर्ड माउंटबेटन	(4) लॉर्ड अटली

Who was the Governor General of India when Railways were introduced ?

(1) Lord Dalhousie	(2) Lord Canning
(3) Lord Mountbatten	(4) Lord Attlee

3. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे पहिले मुस्लिम अध्यक्ष

(1) अबुल कलम आझाद	(2) बद्रुद्दिन तैयबजी
(3) हकीम खान	(4) बॅरिस्टर जिना

The first Muslim President of Indian National Congress

(1) Abul Kalam Azad	(2) Badruddin Tayabjee
(3) Hakim Khan	(4) Barrister Jinnah

4. _____ हे 1857 चा उठाव सुरु झाला त्यावेळेस गव्हर्नर जनरल होते.

(1) लॉर्ड डलहौसी	(2) लॉर्ड कर्झन
(3) लॉर्ड कॅनिंग	(4) लॉर्ड रिपन

_____ was the Governor General when the revolt of 1857 broke out.

(1) Lord Dalhousie	(2) Lord Curzon
(3) Lord Canning	(4) Lord Rippon

5. बराकपुर तुकडीतील _____ हिंदी सैनिकाने ब्रिटीश मेजरवर गोळी झाडली.

(1) अजीमुल्ला	(2) मंगल पांडे
(3) तात्या टोपे	(4) नानासाहेब

In Barakpur regiment _____ Hindi sepoy fired at his British Major.

(1) Ajimulla	(2) Mangal Pande
(3) Tatya Tope	(4) Nanasaheb

6. सन् 1933 मध्ये “हरिजन” या नावाचे इंग्रजी साप्ताहिक कोणी सुरु केले ?

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	(2) महात्मा गांधी
(3) डॉ. राममनोहर लोहिया	(4) वि. दा. सावरकर

Who started the English weekly “Harijan” in 1933 ?

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar	(2) Mahatma Gandhi
(3) Dr. Ram Manohar Lohiya	(4) V.D. Savarkar

7. _____ हे ‘शेतकऱ्याचा आसुड’ या ग्रंथाचे लेखक आहेत.

(1) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर	(2) र. धो. कर्वे
(3) न्या. रानडे	(4) महात्मा फुले

_____ is a author of ‘Shetkaryacha Asud’.

(1) Vishnushastri Chiplunkar	(2) R. D. Karve
(3) Justice Ranade	(4) Mahatma Phule

8. 19 जुलै 1969 रोजी 14 प्रमुख बँकांचे राष्ट्रीयीकरण कोणी केले ?

(1) टी. टी. कृष्णाम्माचारी	(2) इंदिरा गांधी
(3) स. का. पाटील	(4) यशवंतराव चव्हाण

Who did the Nationalization of 14 major banks on 19th July 1969 ?

(1) T. T. Krishnamachari	(2) Indira Gandhi
(3) S. K. Patil	(4) Yashwantrao Chavan

9. आधुनिक भारताचे शिल्पकार कोणास म्हणतात ?

(1) राजीव गांधी	(2) इंदिरा गांधी
(3) पंडित नेहरु	(4) लाल बहादूर शास्त्री

Who is called as the architect of Modern India ?

(1) Rajiv Gandhi	(2) Indira Gandhi
(3) Pandit Nehru	(4) Lal Bahadur Shastri

10. कोणाच्या पुढाकाराने “प्रार्थना समाजाची” स्थापना झाली ?

(1) डॉ. आत्माराम पांडुरंग	(2) न्या. महादेव गोविंद रानडे
(3) गोपाळ हरी देशमुख	(4) डॉ. भांडारकर

Who took initiative to establish “Prarthana Samaj” ?

(1) Dr. Atmaram Pandurang	(2) Justice Mahadeo Govind Ranade
(3) Gopal Hari Deshmukh	(4) Dr. Bhandarkar

11. 'भारतीय अस्पृश्यांचे प्रश्न' या ग्रंथाचे लेखक कोण होते ?

- (1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- (2) म. ज्योतिराव फुले
- (3) महर्षि विठ्ठल रामजी शिंदे
- (4) दादोबा पांडुरंग

Who was the author of a book entitled 'Bhartiya Aasprushanche Prashna' ?

- (1) Dr. Babasaheb Ambedkar
- (2) Mahatma Jyotirao Phule
- (3) Maharshi Vitthal Ramaji Shinde
- (4) Dadoba Pandurang

12. _____ या होमरूल चळवळीच्या प्रमुख महिला नेत्या होत्या.

- (1) सरोजिनी नायडु
- (2) सुशिला नैयर
- (3) अॅनी बेझंट
- (4) उषा मेहता

_____ was a prominent woman leader of Homerule Movement.

- (1) Sarojini Naidu
- (2) Sushila Naiyar
- (3) Ani Besant
- (4) Usha Mehata

13. भारतामध्ये _____ येथे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे नेताजी सुभाषचंद्र बोस नावाचे विमानतळ आहे.

- (1) नवी दिल्ली
- (2) अहमदाबाद
- (3) भुवनेश्वर
- (4) कोलकत्ता

The international airport named Netaji Subhashchandra Bose is located at _____ in India.

- (1) New Delhi
- (2) Ahmedabad
- (3) Bhuvaneshwar
- (4) Kolkata

14. भारतीय वनांचे संधारण व्हावे म्हणून राष्ट्रीय वन धोरणानुसार खालीलपैकी कोणते मुख्य उद्दिष्ट नाही ?

- (1) पर्यावरणाच्या स्थिरतेसाठी परिस्थितीकीय संतुलन टिकविणे
- (2) नद्यांची पाणलोट क्षेत्रे, सरोवरे, जलाशय यांच्या परिसरातील मृदेच्या क्षरणास प्रतिबंध घालणे
- (3) आदिवासींसाठी घरांची सुविधा पुरविणे
- (4) स्त्रियांच्या सहभागासह विशाल प्रमाणात लोक चळवळ करण्यासाठी पावले उचलणे

According to National Forest Policy of Indian Forest Conservation which of the following is not the main objective ?

- (1) To maintain ecological balance for the stability of environment
- (2) To control soil erosion in the areas of rivers catchment areas, lakes and water reservoirs
- (3) To provide houses for the tribal people
- (4) To take steps with the co-operation of woman and mass movement on a large scale

15. बीड जिल्ह्यातील _____ हे ठिकाण मोरांचे अभयारण्य म्हणून ओळखले जाते.

- (1) आंबेजोगाई (2) गेवराई (3) चौसाळा (4) नायगाव

_____ place in Beed district is known as Peacock Sanctuary.

- (1) Ambejogai (2) Georai (3) Chausala (4) Nayagaon

16. गणेशपुरी येथील गरम पाण्याचे झरे कोणत्या जिल्ह्यात आढळतात ?

- (1) रत्नागिरी (2) ठाणे (3) नाशिक (4) कोल्हापूर

In which district hot water springs located at Ganeshpuri are found ?

- (1) Ratnagiri (2) Thane (3) Nashik (4) Kolhapur

17. सांगली व कोल्हापूर जिल्ह्याच्या सरहद्दीवरून कोणती नदी वाहते ?

- (1) पंचगंगा (2) भोगावती
(3) वारणा (4) घटप्रभा

Which river flowing on the boundary of Sangli and Kolhapur districts ?

- (1) Panchganga (2) Bhogawati
(3) Warna (4) Ghatprabha

18. नंदूरबार जिल्ह्यातील थंड हवेचे ठिकाण कोणते आहे ?

- (1) नरनाळा (2) तोरणमाळ
(3) चांदूरगड (4) गावीलगड

Which is the hill station in Nandurbar districts ?

- (1) Narnala (2) Toranmal
(3) Chandurgad (4) Gavilgad

19. ग्रामसभेच्या कामकाजात कोण सहभागी होऊ शकते ?

- (1) जिल्हा परिषदेचे सदस्य असलेले नागरिक
(2) फक्त ग्रामपंचायतीचे पदाधिकारी
(3) त्या गावातील मतदार यादीत नाव असलेले सर्व
(4) महिला प्रतिनिधी

Who can participate in the proceedings of Gram Sabha ?

- (1) The citizens who are the members of Zilla Parishad
(2) Only office bearers of Gram Panchayat
(3) All those whose name appears in the voters list of that village
(4) Woman representative

20. राज्याच्या मार्गदर्शक तत्वांचे ध्येय हे _____ स्थापन करण्याचे आहे.

(1) देशात भांडवलशाही राज्य	(2) देशात कल्याणकारी राज्य
(3) देशात साम्यवादी राज्य	(4) देशात अराजकीय समाज

The aim of Directive Principle of State Policy is to establish _____

(1) Capitalist State in the Country	(2) Welfare State in the Country
(3) Communist State in the Country	(4) Anarchist State in the Country

21. भारतीय संविधानातील कोणत्या दुरुस्तीने पक्षांतर विरोधी कायदा स्थापन झाला ?

(1) 1984 ची एक्कावनवी संविधान दुरुस्ती	(2) 1985 ची बावन्नवी संविधान दुरुस्ती
(3) 1986 ची त्रेपन्नवी संविधान दुरुस्ती	(4) 1986 ची चौपन्नवी संविधान दुरुस्ती

According to which Indian Constitutional amendment is Anti defection law established ?

(1) Fifty first Amendment, 1984	(2) Fifty second Amendment, 1985
(3) Fifty third Amendment, 1986	(4) Fifty fourth Amendment, 1986

22. भारतीय संविधानातील कोणता भाग कल्याणकारी राज्याची आदर्शभूत तत्वे म्हणून घोषित केला ?

(1) मूलभूत हक्क	(2) मूलभूत कर्तव्ये
(3) उद्देश्यपत्रिका	(4) राज्यनितीची मार्गदर्शक तत्वे

Which part of the Indian Constitution declares the Ideal Principles of Welfare State ?

(1) Fundamental Rights	(2) Fundamental Duties
(3) Preamble	(4) Directive Principles of State Policy

23. भारताच्या राष्ट्रपतीचे निवडणूक संदर्भातील वाद कोणाकडे ठेवला जातो ?

(1) संसद	(2) निवडणूक आयोग
(3) सर्वोच्च न्यायालय	(4) भारताचा महान्यायवादी

Before whom the election dispute regarding the President of India is put ?

(1) Parliament	(2) Election Commission
(3) Supreme Court	(4) Attorney-General of India

24. कोणत्या घटनादुरुस्तीने महानगरपालिकेत सुधारणा घडवून आणली ?

(1) 73 वी घटनादुरुस्ती	(2) 71 वी घटनादुरुस्ती
(3) 72 वी घटनादुरुस्ती	(4) 74 वी घटनादुरुस्ती

Which amendment did bring out reforms in Municipal Corporation ?

(1) 73 rd amendment	(2) 71 st amendment
(3) 72 nd amendment	(4) 74 th amendment

25. खालीलपैकी कोणती समिती स्थानिक स्वराज्य संस्थेशी निगडित नाही ?

- (1) वसंतराव नाईक समिती
- (2) वि. म. दांडेकर समिती
- (3) पी. बी. पाटील समिती
- (4) ल. न. बोंगिरवार समिती

Which of the following Committee is not related to the Local Self Government ?

- (1) Vasant Rao Naik Committee
- (2) V. M. Dandekar Committee
- (3) P. B. Patil Committee
- (4) L. N. Bongirwar Committee

26. सन् 2010 मध्ये, एका दूध उत्पादक संघाने दूध विक्रीसाठी एक वितरक यंत्र (vending machine) ग्रामीण भागात बसवले. ते ठिकाण खालील समूहातून ओळखा.

- (1) लोणी, जि. अहमदनगर
- (2) वारणानगर, कोल्हापूर जिल्हा
- (3) बारामती, जि. पुणे
- (4) अकलूज, जि. सोलापूर

In 2010, a milk-vending machine was installed by a milk co-operative society in rural Maharashtra. Name the place out of the following.

- (1) Loni, Ahmednagar Dist.
- (2) Warnanagar, Kolhapur Dist.
- (3) Baramati, Dist. Pune
- (4) Akluj, Dist. Solapur

27. न्यायमूर्ती सचार समितीचा अहवाल संसदेपुढे खालील काळात ठेवला गेला.

(1) नोव्हेंबर 2006	(2) डिसेंबर 2008
(3) जून 2005	(4) मे 2006

The Justice Sachar Committee report was tabled in Parliament in _____

(1) November 2006	(2) December 2008
(3) June 2005	(4) May 2006

28. सिक्कीम भारतीय संघराज्यात सामिल करण्यात आले. योग्य वर्ष लिहा.

(1) 1975	(2) 1976	(3) 1977	(4) 1980

Sikkim was incorporated in the Indian Federation. Choose the right year.

(1) 1975	(2) 1976	(3) 1977	(4) 1980

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

29. भारताच्या राष्ट्रपतीच्या निवडणुकीसाठी खालीलपैकी कोणते निर्वाचक मंडळ असते ?

- (1) लोकसभा
- (2) लोकसभा आणि राज्यसभा
- (3) लोकसभा, राज्यसभा आणि राज्य विधानसभा
- (4) संसदेचे आणि घटक राज्यांच्या व केंद्रशासित प्रदेशांचे निर्वाचित सदस्य

Which of the following electoral college is formed to elect the President of India ?

- (1) Loksabha
- (2) Loksabha and Rajyasabha
- (3) Loksabha, Rajyasabha and State legislative assemblies
- (4) Elected members of the Parliament, State legislative assemblies and Union territories assemblies

30. भारतातील संसद सदस्यांच्या निवडणुकीविषयीचा वाद कोणाकडे ठेवला जातो ?

- (1) संसद
- (2) निवडणूक आयोग
- (3) उच्च न्यायालय
- (4) भारताचा महान्यायवादी

Before whom the election dispute regarding members of Parliament is put ?

- (1) Parliament
- (2) Election Commission
- (3) High Court
- (4) Attorney-General of India

31. एक व्यक्ति एका क्षितिज-समांतर गोल फिरणाऱ्या फळीवर आपले हात आडव्या सरळ रेषेत करून उभा असताना अचानक त्याने हात त्याच्या शरीराच्या जवळ केल्यास, त्याची कोनीय गती _____

- (1) वाढते
- (2) घटते
- (3) सारखी असते
- (4) शून्य होते

A person standing on a horizontal rotating platform with his arms stretched outward suddenly brings his hands near his body. His angular velocity _____

- (1) Increases
- (2) Decreases
- (3) Remain constant
- (4) Becomes zero

32. एका 60 W असलेल्या विद्युत दिव्याचा दररोज 6 तास वापर होतो. त्या विद्युत बलाद्वारे खर्च केलेली ऊर्जा _____ एकक होईल.

- (1) 10
- (2) 360
- (3) 0.36
- (4) 36

An electric bulb of 60 W is used for 6 hours per day. The energy consumed by the bulb in one day is _____ units.

- (1) 10
- (2) 360
- (3) 0.36
- (4) 36

33. H_2SO_4 (सल्फ्युरिक आम्ल)च्या बाबतीत सत्य असणारा संबंध _____

- (1) प्रसामान्यता = रेणुता (2) प्रसामान्यता = $2 \times$ रेणुता
(3) प्रसामान्यता = आम्लारिधर्मता (4) प्रसामान्यता = आम्लधर्मता

The relation between normality and molarity for H_2SO_4 (Sulfuric Acid) is _____

- (1) Normality = Molarity (2) Normality = $2 \times$ Molarity
(3) Normality = Basicity (4) Normality = Acidity

34. केंद्रकीय विखंडन किंवा संमिलनात _____ ऊर्जा तयार होते.

- (1) रासायनिक प्रक्रियेमुळे
(2) अभिकारकाच्या गतिज ऊर्जेच्या रूपांतरामुळे
(3) गुरुत्वाकर्षण ऊर्जेच्या रूपांतरामुळे
(4) वस्तुमानाच्या ऊर्जेत होणाऱ्या रूपांतरामुळे

In fission and fusion reactions, energy is released due to _____

- (1) Chemical reaction
(2) Conversion of kinetic energy of the reactants
(3) Conversion of gravitational energy
(4) Conversion of mass into energy

35. _____ या पदार्थाची विशिष्ट उष्माधारकता सर्वाधिक असते.

- (1) चांदी (2) पारा (3) पाणी (4) लोखंड

The specific heat of _____ is maximum.

- (1) Silver (2) Mercury (3) Water (4) Iron

36. आपल्या डोळ्यांना दिसणाऱ्या वर्ण पटामध्ये (spectrum) सर्वाधिक तरंग लांबी असलेला रंग _____ हा आहे.

- (1) लाल (2) निळा (3) हिरवा (4) पिवळा

In the visible spectrum, the longest wavelength is possessed by _____

- (1) Red colour (2) Blue colour (3) Green colour (4) Yellow colour

37. फर्मी हे एकक _____ मोजण्यासाठी वापरतात.

- (1) न्युक्लीअसच्या विघटनाची वेळ (2) न्युक्लीऑन्समधील अंतर
(3) न्युक्लीअसच्या विघटनाचा दर (4) न्युक्लीऑन्सची गती

Fermi is a unit used to measure _____

- (1) Time (2) Distance
(3) Rate of nuclear disintegration (4) Velocity

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

38. 'हॉर्स पावर' ही संज्ञा कोणी रूढ केली ?

- (1) जेम्स वॉट (2) सी. व्ही. रामन (3) अल्बर्ट आइन्स्टाईन (4) आयझॅक न्युटन

Who coined the term 'Horse power' ?

- (1) James Watt (2) C. V. Raman (3) Albert Einstein (4) Isaac Newton

39. पर्सिक हे एकक _____ मोजण्याकरिता वापरतात.

- (1) अंतराळातील ग्रहताऱ्यांची अंतरे (2) ग्रह व ताऱ्यांच्या वेळा
(3) ग्रह व ताऱ्यांची गती (4) ग्रह व ताऱ्यांच्या पृष्ठभागाचे क्षेत्रफळ

Parsec is a unit used to measure

- (1) Distances of heavenly bodies (2) Revolving time of heavenly bodies
(3) Velocity of heavenly bodies (4) Area of their surfaces

40. आइन्स्टाईन यांच्या विशेष सापेक्षतावादाच्या सिद्धांतानुसार पदार्थाचे वस्तुमान त्याचा वेग वाढविल्यास _____

- (1) वाढते (2) कमी होते
(3) बदलत नाही (4) शून्याकडे झुकते

According to Einstein's special theory of relativity, mass of a body in motion _____ with the increase in its velocity.

- (1) Increases (2) Decreases
(3) Does not change (4) Tends to zero

41. निष्क्रिय वायु हे _____

- (1) पाण्यामध्ये विरघळतात (2) स्थिर नसतात
(3) रासायनिक क्रिया करू न शकणारे (4) रासायनिक क्रियेसाठी जास्त क्रियाशील

Inert gases are _____

- (1) Miscible with water (2) Not stable
(3) Chemically unreactive (4) Chemically very active

42. एन्जाईम्स (विकर) हे _____ यापासून बनवतात.

- (1) कार्बोहायड्रेट्स (Carbohydrates) (2) अॅमिनो अॅसिड्स (Amino acids)
(3) न्युक्लिओसाईड्स (Nucleosides) (4) फॅटी अॅसिड्स (Fatty acids)

Enzymes are made up of _____

- (1) Carbohydrates (2) Amino acids
(3) Nucleosides (4) Fatty acids

43. विद्युत दिव्यांच्या आत _____ हा वायु असतो.

- (1) हवा (Air) (2) ऑक्सिजन (Oxygen)
(3) नायट्रोजन (Nitrogen) (4) कार्बन डायऑक्साईड (Carbon dioxide)

The gas inside an electric bulb is _____

- (1) Air (2) Oxygen
(3) Nitrogen (4) Carbon dioxide

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

44. पहिल्या जागतिक महायुद्धात खालीलपैकी कोणत्या रसायनाचा वापर रासायनिक अस्त्र म्हणून केला ?

- (1) कार्बन मोनॉक्साईड (Carbon monoxide)
- (2) हायड्रोजन सायनाईड (Hydrogen cyanide)
- (3) मस्टर्ड गॅस (Mustard gas)
- (4) वॉटर गॅस (Water gas)

The chemical used as a chemical weapon in the first world war is _____

- (1) Carbon monoxide
- (2) Hydrogen cyanide
- (3) Mustard gas
- (4) Water gas

45. नॅनोपार्टिकल्सचा (अतिसूक्ष्म कणांचा) आकार _____ ह्या मर्यादेपर्यंत असतो.

- (1) 10^{-9} मीटर
- (2) 10^{-9} सेंमी.
- (3) 10^{-19} सेंमी.
- (4) 10^{19} सेंमी.

Size of nanoparticles is in the range of _____

- (1) 10^{-9} m
- (2) 10^{-9} cm
- (3) 10^{-19} cm
- (4) 10^{19} cm

46. क्विक सिल्व्हर हे दुसरे नांव _____ याचे आहे.

- (1) पोलाद
  - (2) अॅल्युमिनियम
  - (3) मरक्युरी (पारा)
  - (4) प्लॅटीनम्
- 'Quick Silver' is the another name given to
- (1) Steel
  - (2) Aluminium
  - (3) Mercury
  - (4) Platinum

47. कोणत्या जीवनसत्त्वात धातूचे विद्युतजागृत कण असतात ?

- (1) जीवनसत्त्व अ
- (2) जीवनसत्त्व बी₁₂
- (3) जीवनसत्त्व बी₆
- (4) रायबोफ्लेविन

The vitamin that contains a metal ion is _____

- (1) Vitamin A
- (2) Vitamin B₁₂
- (3) Vitamin B₆
- (4) Riboflavin

48. अ जीवनसत्त्वाच्या अभावामुळे _____ होऊ शकते.

- (1) केस गळणे
- (2) आमांश
- (3) रात आंधळेपणा
- (4) अशक्तपणा

The deficiency of vitamin A causes

- (1) Hair to fall
- (2) Dysentery
- (3) Night blindness
- (4) Weakness

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

49. खालीलपैकी कोणते खरे फळ आहे ?

(1) सफरचंद	(2) काजू
(3) अननस	(4) नारळ

Which one of the following is true fruit ?

(1) Apple	(2) Cashewnut
(3) Pineapple	(4) Coconut

50. आधुनिक अनुवंश शास्त्रातील जनक म्हणून खालीलपैकी कोणत्या शास्त्रज्ञाला ओळखले जाते ?

(1) ग्रेगॉर मेंडेल	(2) हरगोविंद खुराना
(3) टी. एच. मॉर्गन	(4) चार्ल्स डार्विन

Which one of the following scientist is known as the father of modern genetics ?

(1) Gregor Mendel	(2) Hargobind Khorana
(3) T. H. Morgan	(4) Charles Darwin

51. आपण व्यायाम करतांना स्नायुंचे आकुंचन होते. त्यावेळी _____ निर्माण होते.

(1) सल्फ्युरिक ॲसिड	(2) नायट्रिक ॲसिड
(3) हायड्रोक्लोरिक ॲसिड	(4) लॅक्टिक ॲसिड

When we exercise, our muscles contract and produce an acid known as _____

(1) Sulphuric acid	(2) Nitric acid
(3) Hydrochloric acid	(4) Lactic acid

52. चिकुनगुनिया ह्या आजारातील तापाचे विषाणु वाहक म्हणून कोण कारणीभूत आहे ?

(1) क्युलेक्स (Culex)	(2) ॲनाफिलीस (Anopheles)
(3) ॲडेस ईजिप्ती (Aedes egypti)	(4) वरीलपैकी सर्व

The primary carriers of the virus that causes the deadly Chikungunya fever is _____

(1) Culex	(2) Anopheles
(3) Aedes egypti	(4) All of these

53. काही वनस्पतींना त्यांच्या आयुष्यात फक्त एकदाच फुले येतात. त्या वनस्पतींना काय म्हणतात ?

(1) मोनोकार्पिक (Monocarpic)	(2) मोनोगॅमस (Monogamous)
(3) मोनोजेनिक (Monogenic)	(4) मोनोमॉर्फिक (Monomorphic)

Some plants flower only once in their lifetime. They are called _____

(1) Monocarpic	(2) Monogamous
(3) Monogenic	(4) Monomorphic

54. लॅटीन भाषेत मनुष्यासाठी 'होमोसेपियन' असे नांव आहे. याचा अर्थ _____ असा होतो.

(1) विचार करणारा माणूस	(2) खाणारा माणूस
(3) पिणारा माणूस	(4) खेळणारा माणूस
- Homosapien is the Latin name for a human which means
(1) Thinking man	(2) Eating man
(3) Drinking man	(4) Playing man

55. 1935 साली रसायन शास्त्राचे नोबेल पारितोषिक ज्यांना संयुक्तपणे प्रदान करण्यात आले ते पती-पत्नी हे होत.

(1) पेरी क्युरी व मादाम क्युरी	(2) अल्बर्ट आईन्स्टाईन व त्यांची पत्नी एल्सा
(3) रुदरफोर्ड व त्यांची पत्नी मेरी	(4) फ्रेडरीक जॉलिट व त्यांची पत्नी आयरिन क्युरी
- The husband and wife who were jointly awarded the Nobel Prize for chemistry in 1935 were
(1) Pierre Curie and Madam Curie	(2) Albert Einstein and his wife Elsa
(3) Rutherford and his wife Mary	(4) Frederic Joliot and Irene Curie

56. भारतात 28 फेब्रुवारी हा दिवस 'राष्ट्रीय विज्ञान दिन' म्हणून साजरा करण्यात येतो. हा दिवस सी. व्ही. रामन् यांच्या _____ दिवस आहे.

(1) जयंतीचा
(2) भारतरत्न प्राप्तीचा
(3) संशोधन प्रकाशनाचा/यशस्वितेचा
(4) पुण्य तिथीचा

In India, 28th February is celebrated as the National Science Day to commemorate

(1) Birth Anniversary of C. V. Raman
(2) Award of Bharat Ratna to C. V. Raman
(3) Publication of C. V. Raman's Research findings
(4) Death Anniversary of C. V. Raman

57. 'OTEC' हा अपारंपारिक ऊर्जेचा वापर करून ऊर्जा निर्मिती करण्याविषयीचा भारत सरकारचा महत्त्वपूर्ण निर्धार आहे. यामध्ये OTEC चा अर्थ _____ आहे.

(1) Ocean Thermo Electric Creation
(2) Ocean Tidal Electric Conversion
(3) Ocean Thermal Energy Conversion
(4) Ocean Turbo Electric Conversion

'OTEC' is one of the useful plans of the Indian Government to meet the power requirement from non-conventional energy sources. OTEC stands for

(1) Ocean Thermo Electric Creation
(2) Ocean Tidal Electric Conversion
(3) Ocean Thermal Energy Conversion
(4) Ocean Turbo Electric Conversion

58. 1963 या सालाने प्रथम _____ चे यशस्वी रोपण पाहिले.

- (1) मूत्रपिंड (2) हृदय
(3) फुफ्फुस (4) मेंदू

The year 1963 saw the first successful

- (1) Kidney transplant (2) Heart transplant
(3) Lung transplant (4) Brain transplant

59. मानवाच्या शरीरातील लोहित रक्त कणिकांचे आयुष्यमान _____ इतके असते.

- (1) अनिश्चित (2) 120 दिवस
(3) 180 दिवस (4) ती व्यक्ति जिवंत असे पर्यंत

The life span of human red corpuscles is _____

- (1) Uncertain (2) 120 days
(3) 180 days (4) As long as the individual survives

60. गायीच्या दुधाला जरासा पिवळेपणा कश्यामुळे असतो ?

- (1) झॅक्थोफिल (Xanthophyll) (2) रायबोफ्लेविन (Riboflavin)
(3) रायबोलोज (Ribulose) (4) केरोटीन (Carotin)

The colour of cow's milk is slightly yellowish due to presence of _____

- (1) Xanthophyll (2) Riboflavin
(3) Ribulose (4) Carotin

61. भाववाढीच्या काळात पैशाच्या मूल्यात कोणता बदल घडून येतो ?

- (1) वाढते (2) घटते (3) स्थिर असते (4) कोणतेही नाही

What happens to value of money during inflation ?

- (1) Rises (2) Falls (3) Remains stable (4) None of these

62. खालीलपैकी कोणते कारण किंमत वाढीचे नाही ?

- (1) उत्पन्नातील वाढ
(2) पैसा पुरवठ्यातील वाढ
(3) वस्तु पुरवठ्यातील वाढ
(4) कमी कृषि उत्पादन

Which of the following is not the cause of price rise ?

- (1) Increase in incomes
(2) Increase in money supply
(3) Increase in supply of goods
(4) Low agricultural output

63. खालीलपैकी, भारतीय आर्थिक योजनेचा महत्वाचा घटक कोणता आहे ?

- (1) रिझर्व बँक (2) योजना आयोग
(3) लोकसभा (4) नाबार्ड

Which of the following is an important component of economic planning in India ?

- (1) Reserve Bank of India (2) Planning Commission
(3) Loksabha (4) NABARD

64. कितव्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत, जड उद्योगांवर कमी भर व पायाभूत सोयींवर जास्त भर दिला गेला ?

- (1) चौथी पंचवार्षिक योजना (2) सहावी पंचवार्षिक योजना
(3) आठवी पंचवार्षिक योजना (4) दहावी पंचवार्षिक योजना

Under which Five Year Plan, lower emphasis on heavy industries and more emphasis on infrastructure was given ?

- (1) Fourth Five Year Plan (2) Sixth Five Year Plan
(3) Eighth Five Year Plan (4) Tenth Five Year Plan

65. खालीलपैकी कोणत्या बाबींचा समावेश राज्यशासनाच्या देयणांमध्ये केला आहे ?

अ) भविष्यनिर्वाह निधी

ब) केंद्रसरकारकडून घेतलेले कर्ज

क) राखीव निधी

- (1) अ व ब (2) ब व क (3) अ व क (4) वरील सर्व

Which of the following include liabilities of the state governments ?

a) Provident fund

b) Loans from the central government

c) Reserve funds

- (1) a and b (2) b and c (3) a and c (4) all the above

66. खालीलपैकी कोणत्या गोष्टींचा समावेश भारत सरकाराच्या अंदाजपत्रकात होतो ?

अ) चालुवर्षाच्या आदल्या वर्षीचे लेखांक

ब) चालुवर्षाचे अंदाजपत्रकीय अनुमान व सुधारित अंदाज

क) पुढील वर्षाचे अंदाजपत्रकीय अनुमान

- (1) अ व ब (2) ब व क (3) अ व क (4) वरील सर्व

Which of the following items are included in Union Budget of India ?

a) The actuals for the year preceding the current year

b) The budget estimates and the revised estimates for the current year

c) The budget estimates for the coming year

- (1) a and b (2) b and c (3) a and c (4) All of these

67. व्यापारी बँकचे, खालीलपैकी कोणते कार्य “प्राथमिक कार्य” नाही ?

(1) ठेवी स्वीकारणे	(2) कर्ज देणे
(3) विश्वस्त म्हणून काम पहाणे	(4) कोणतेही नाही

Which of the following is not the primary function of Commercial Banks ?

(1) Accept the deposits	(2) Give loans
(3) Act as a 'Trustee'	(4) None of these

68. खालीलपैकी कोणते क्षेत्र, कर्ज देण्याच्या उद्देशाकरिता, प्राधान्य क्षेत्राचा भाग नाही ?

(1) कृषि क्षेत्र	(2) मोठे व मध्यम उद्योग
(3) शैक्षणिक क्षेत्र	(4) गृहनिर्माण क्षेत्र

Which of the following sector is not a part of priority sector for the purpose of bank lending ?

(1) Agriculture sector	(2) Large and medium industries
(3) Education sector	(4) Housing sector

69. आंतरराष्ट्रीय व्यापार संदर्भात, खालीलपैकी कोणत्या मुद्द्यांचा समावेश उरुग्वे फेरीत करण्यात आला ?

- (1) व्यापार संबंधित बौद्धिक मालमत्ता हक्क
- (2) व्यापार संबंधित गुंतवणूक उपाय
- (3) सेवाक्षेत्रीय व्यापार
- (4) वरील सर्व

With reference to international trade, which of the following issues were included in Uruguay Round ?

- (1) Trade-related intellectual property rights
- (2) Trade-related investment measures
- (3) General agreement on trade in services
- (4) All the above

70. खालीलपैकी कोणत्या भारतीय निर्यातीमध्ये सन् 1990-91 ते 2006-07 पर्यंत 19.5% वरून 10.3% पर्यंत घट झालेली दर्शविली गेली ?

(1) खनिजे	(2) औद्योगिक वस्तु
(3) शेतमाल	(4) खनिज तेल

Which of the following item showed a decline in India's exports during 1990-91 to 2006-07 from 19.5% to 10.3% ?

(1) Minerals	(2) Manufactured goods
(3) Agricultural goods	(4) Mineral oil

71. हुंडाग्रस्त स्त्रियांच्या पुनर्वसनाच्या दृष्टीने महाराष्ट्र राज्य शासनाने कोणती योजना सुरु केली आहे ?

- (1) महिला कल्याण योजना
- (2) ग्राम सुधार कार्यक्रम
- (3) ग्रामीण रोजगार योजना
- (4) माहेर योजना

Which is the scheme started by Maharashtra state government for rehabilitation of dowry victims ?

- (1) Woman's Welfare Scheme
- (2) Community Development Programme
- (3) Rural Development Programme
- (4) Home Scheme

72. राष्ट्रीय आरोग्य विमा योजनेसाठी राज्यातील सर्व (BPL) दारिद्र्य रेषेखालील कार्ड धारकांना किंवा कुटुंबियांना लाभ देणारे पहिले राज्य कोणते ?

(1) हरियाणा	(2) महाराष्ट्र
(3) मध्यप्रदेश	(4) गुजरात

Which was the first state in India which gives the benefit of National Insurance Scheme to BPL Card holders ?

(1) Haryana	(2) Maharashtra
(3) Madhya Pradesh	(4) Gujarat

73. सन् 2010 मध्ये, देशात कोणत्या राज्याने आर्थिक गुंतवणुकीत प्रथम क्रमांक पटकविला ?

(1) महाराष्ट्र	(2) गुजरात
(3) मध्यप्रदेश	(4) तामिळनाडु

Which state stood first in the Economic investment in the year 2010 ?

(1) Maharashtra	(2) Gujarat
(3) Madhya Pradesh	(4) Tamilnadu

74. रिझर्व्ह बँक उत्पादनात वाढ व सामान्य किंमत पातळीचे नियंत्रण ह्यात समन्वय साधण्यासाठी कोणत्या नीतीचा वापर करते ?

(1) मौद्रिक नीति	(2) राज्यकोषीय नीति
(3) सार्वजनिक व्यय नीति	(4) सार्वजनिक कर्ज नीति

Which policy has Reserve Bank adopted for co-ordinating in control of increase in production and normal price level ?

(1) Monetary Policy	(2) Fiscal Policy
(3) Public Spending Policy	(4) Public Debt Policy

75. वस्तु व सेवा यांच्या प्रमाणापेक्षा मुद्रेचे प्रमाण जास्त असणे म्हणजे

(1) स्फीती	(2) अपस्फीती
(3) विस्फीती	(4) संस्फीती

When the ratio of quantum of money is greater than quantity of commodity and service mean

(1) Inflation	(2) Deflation
(3) Dis-inflation	(4) Reflation

76. जो माल कालव्यांद्वारे शहरात येतो त्यावर कोणता कर लावला जातो ?

(1) सीमा कर	(2) वाहन कर
(3) जकात कर	(4) टर्मिनल टोल

Which tax is imposed on goods came to the city by canals ?

(1) Custom tax	(2) Vehicle tax
(3) Octroi tax	(4) Terminal toll

77. दक्षिण महाराष्ट्रातील जुन्या गणेश बँक ऑफ कुरुंदवाडचे कोणत्या बँकेत विलीनीकरण करण्यात आले ?

(1) स्टेट बँक	(2) महाराष्ट्र बँक
(3) फेडरल बँक	(4) आय डी बी आय बँक

In which bank, old "Ganesh Bank of Kurundwad" in South Maharashtra was merged ?

(1) State Bank	(2) Maharashtra Bank
(3) Federal Bank	(4) I.D.B.I. Bank

78. महाराष्ट्रात बॉम्बे मनीलेंडर्स ॲक्ट कोणत्या साली अस्तित्वात आला ?

(1) 1949	(2) 1946
(3) 1950	(4) 1956

In which year Bombay Money Lenders Act came in existence in Maharashtra ?

(1) 1949	(2) 1946
(3) 1950	(4) 1956

79. ओपेक (OPEC) चे मुख्यालय कोठे आहे ?

(1) वियेन्ना	(2) अल्जीयर्स
(3) कुवैत	(4) लारेंस

Where is the headquarter of OPEC (Organization of Petroleum Exporting Countries – OPEC) situated ?

(1) Vienna	(2) Algiers
(3) Kuwait	(4) Laurence

80. 1960 नंतर औद्योगिकरणाच्या प्रभावामुळे निर्यातीत कोणत्या वस्तुंचे महत्त्व वाढत आहे ?

- (1) कलाकुसरीच्या वस्तु
(3) जूट

- (2) गैर पारंपारिक वस्तु
(4) कॉफी

After 1960 which export commodity has gained importance due to the influence of industrialization ?

- (1) Skilled goods
(3) Jute

- (2) Non traditional goods
(4) Coffee

81. खालीलपैकी कोणता एक उपाय भाववाढ नियंत्रित करण्याचा "मौद्रिक उपाय" आहे ?

- (1) सरकारी खर्चात कपात
(2) कराच्या दरात वाढ
(3) सरकारी कर्जावर नियंत्रण
(4) खुल्या बाजारात सरकारी रोख्यांची विक्री

Which one of the following is the monetary measure to control inflation ?

- (1) Reduce in Government expenditure
(2) Increase in tax rate
(3) Control of Government borrowing
(4) Sale of Government Securities in the open market

82. किंमत निर्देशांक की ज्यामध्ये प्रचलित वर्षाची मात्रा भार म्हणून विचारात घेतली जाते त्या निर्देशांकाला म्हणतात

- (1) लॅसपिअरचा निर्देशांक
(3) ठोक किंमत निर्देशांक

- (2) फिशरचा आदर्श निर्देशांक
(4) पाश्चेचा निर्देशांक

The price index that uses current year quantities as weights is called

- (1) Laspeyer's index
(3) Wholesale price index

- (2) Fisher's ideal index
(4) Passche's index

83. राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना (NREGS) कोणत्या वर्षात कार्यान्वित करण्यात आली ?

- (1) 2004 (2) 2006 (3) 2008 (4) 2009

In which year the National Rural Employment Guarantee Scheme (NREGS) was launched ?

- (1) 2004 (2) 2006 (3) 2008 (4) 2009

84. नियोजनाचे कोणते प्रतिमान गांधीजींच्या दृष्टीकोणाशी संबंधित आहे ?

- (1) एल. पी. जी. प्रतिमान
(3) पुरा (PURA) प्रतिमान

- (2) नेहरूवादी प्रतिमान
(4) डंकल प्रतिमान

Which model of planning is related to Gandhian approach ?

- (1) L.P.G. model
(3) PURA model

- (2) Nehruvian model
(4) Dunkel model

85. भारतीय घटनेच्या कोणत्या कलमान्वये संसदेकडून लोक लेखा समितीची स्थापना झाली आहे ?

- (1) कलम 201 (1) (2) कलम 105 (2)
(3) कलम 118 (1) (4) कलम 180 (1)

In which Article of Indian Constitution the Public Accounts Committee has established by Parliament ?

- (1) Article 201 (1) (2) Article 105 (2)
(3) Article 118 (1) (4) Article 180 (1)

86. आठव्या पंचवर्षिक योजनेत तुटीचा अर्थभरणा _____ होता.

- (1) एकूण खर्चाच्या 5.0% (2) एकूण खर्चाच्या 12.5%
(3) एकूण खर्चाच्या 7.8% (4) एकूण खर्चाच्या 8.6%

The deficit financing of Eighth Five Year Plan was _____

- (1) 5.0% of the total outlay (2) 12.5% of the total outlay
(3) 7.8% of the total outlay (4) 8.6% of the total outlay

87. प्रादेशिक ग्रामीण बँका स्थापनेच्यावेळी तिच्या निर्गमित भांडवलात राज्य सरकारचा वाटा किती होता ?

- (1) 2 टक्के (2) 7.5 टक्के (3) 10 टक्के (4) 15 टक्के

What was the share of State Government in issued capital of Regional Rural Banks at the time of establishment ?

- (1) 2 per cent (2) 7.5 per cent (3) 10 per cent (4) 15 per cent

88. शेती आणि संबंधित क्षेत्राला होणाऱ्या संस्थात्मक कर्जपुरवठ्यात खालीलपैकी कोणत्या बँकाचा वाटा 2007-08 मध्ये सर्वात जास्त होता ?

- (1) सहकारी बँका (2) प्रादेशिक ग्रामीण बँका
(3) व्यापारी बँका (4) विदेशी बँका

Which of the following banks was highest share of institutional credit to agriculture and allied sector for the year 2007-08 ?

- (1) Co-operative Banks (2) Regional Rural Banks
(3) Commercial Banks (4) Foreign Banks

89. 2008-09 मध्ये भारताच्या एकूण निर्यातीत कोणत्या राज्याचा वाटा सर्वात जास्त होता ?

- (1) महाराष्ट्र (2) उत्तरप्रदेश
(3) गुजरात (4) कर्नाटक

Which state had the highest share of India's total exports for the year 2008-09 ?

- (1) Maharashtra (2) Uttar Pradesh
(3) Gujarat (4) Karnataka

90. विदेशी व्यापार धोरण 2009-14 नुसार प्रतिवर्ष निर्यात वृद्धी प्राप्त करण्याचे उद्दिष्ट किती आहे ?

- (1) 11 टक्के (2) 12 टक्के
(3) 15 टक्के (4) 7 टक्के

According to Foreign Trade Policy 2009-14, what is the objective of achieving an annual export growth ?

- (1) 11 per cent (2) 12 per cent
(3) 15 per cent (4) 7 per cent

91. महाराष्ट्र राज्याचे भौगोलिक क्षेत्र किती हेक्टर आहे ? (क्षेत्र '00 हेक्टर मध्ये)

- (1) 307580 (2) 370583
(3) 375583 (4) 407755

How much is the geographical area of Maharashtra state ? (Area in '00 ha)

- (1) 307580 (2) 370583
(3) 375583 (4) 407755

92. कृषि विद्या विषयक जमीनीचा धूप प्रतिबंधक उपाय कोणता ?

- (1) आच्छादन घालणे (2) उतारास आडवे बांध घालणे
(3) उतारास आडवे चर (4) घळी बांधून घेणे

Which is the Agronomic erosion preventive measure ?

- (1) Mulching (2) Contour bunding
(3) Trenching (4) Gully plugging

93. महाराष्ट्र राज्यात "राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान" कोणत्या पिकाचे उत्पादन वाढविण्यासाठी राबविता जातो ?

- (1) अन्नधान्य पिके (2) ऊस
(3) कापूस (4) फळपिके

In Maharashtra state "National Food Security Mission" is implemented to increase the production of which crops ?

- (1) Food grain crops (2) Sugarcane
(3) Cotton (4) Fruit crops

94. भारतामध्ये ट्रिटिकम एस्टीव्हम या गव्हाच्या प्रजातीखालचे क्षेत्र एकूण गहू क्षेत्राच्या सुमारे _____ टक्के आहे.

- (1) 90 (2) 80 (3) 70 (4) 75

In India, area under Triticum aestivum wheat is about _____ % of the total wheat area.

- (1) 90 (2) 80 (3) 70 (4) 75

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

95. कोणत्या खतामध्ये नत्र हे अमाईडच्या स्वरूपात असते ?

(1) अमोनियम सल्फेट	(2) युरीया
(3) कॅल्शियम अमोनियम नायट्रेट	(4) अमोनियम क्लोराईड

Which fertilizer contains nitrogen in amide form ?

(1) Ammonium sulphate	(2) Urea
(3) Calcium ammonium nitrate	(4) Ammonium chloride

96. बटाटा उत्पादनासाठी कोणत्या लागवड तंत्रामध्ये जास्त उत्पादन देण्याची क्षमता आहे ?

(1) टी पी एस् ने लागवड	(2) कंदांच्या तुकड्यानी लागवड
(3) रोपांचा उपयोग करून लागवड	(4) फांदीने लागवड

Which planting technique has a greater potential for potato production ?

(1) Planting by 'TPS' method	(2) Planting by potato tuber cuttings
(3) Planting by seedling	(4) Use of plant cuttings for planting

97. महाराष्ट्रात सर्वात जास्त जलसिंचन कोणत्या स्रोताद्वारे होते ?

(1) तलाव	(2) कूपनलिका
(3) उपसा जलसिंचन	(4) विहीरी

What is the major source of irrigation in Maharashtra ?

(1) Tanks	(2) Tube wells
(3) Lift irrigation	(4) Wells

98. वारंवार हलके आणि एकसारखे पाणी द्यावे लागणाऱ्या कमी जलधारणा शक्ती असलेल्या जमीनीस पाणी देण्यासाठी कोणती पद्धत वापरतात ?

(1) भूपृष्ठावरून पाटाने पाणी देणे	(2) पट्टा पद्धत
(3) तुषार सिंचन	(4) सारा पद्धत

Which method of irrigation is used on low moisture retentive soils requiring frequent, light and uniform application ?

(1) Surface	(2) Border Strip
(3) Sprinkler	(4) Check basin

99. सिंचनाच्या कोणत्या पद्धतीत जमीनीची कमीत कमी मशागत करायला लागते ?

(1) मोकाट पद्धत	(2) सरी-वरंबा पद्धत
(3) आळे पद्धत	(4) ठिबक पद्धत

Which irrigation system needs minimum land preparation ?

(1) Flood irrigation	(2) Furrow irrigation
(3) Basin method of irrigation	(4) Drip irrigation

100. 'मध्यवर्ती मृदू व जलसंधारण संशोधन व प्रशिक्षण संस्था' कोठे आहे ?

- (1) हैद्राबाद (2) वाराणसी (3) डेहराडून (4) ओरिसा

Where is the 'Central Soil and Water Conservation Research and Training Institute' is situated ?

- (1) Hyderabad (2) Varanashi (3) Dehradun (4) Orissa

101. महाराष्ट्रात बागायत क्षेत्रात वाढ करण्यासाठी कोणते कार्यक्रम राबविले जातात ?

- (1) नदीवर बंधारे बांधणे (2) वनराई बंधारे
(3) शेततळी (4) वरील सर्व

In Maharashtra, which programmes are implemented to increase irrigated area ?

- (1) Check dams on rivers (2) Vanrai Bandharas
(3) Farm Ponds (4) All above

102. जमीनीचा एक प्रदेश की ज्यावरून वाहून जाणारे पाणी एका सामाईक ठिकाणातून बाहेर निघून जाते, त्याला काय म्हणतात ?

- (1) पावसाचे पाणी एकत्र करणारे क्षेत्र (2) पाणलोट क्षेत्र
(3) पाणी एकाच ठिकाणी वाहून नेणारे क्षेत्र (4) वरील तीनही (1, 2, 3)

An area of land whose runoff drains to a common point, is known as _____

- (1) Catchment area (2) Watershed
(3) Drainage area (4) All the three above (1, 2, 3)

103. "राष्ट्रीय दुग्धशाळा संशोधन संस्था" कोठे आहे ?

- (1) नवी दिल्ली (2) बेंगलोर
(3) चेन्नई (4) पुणे

Where is the "National Dairy Research Institute" ?

- (1) New Delhi (2) Bangalore
(3) Chennai (4) Pune

104. चारा टंचाईवर सर्वात चांगला उपाय कोणता ?

- (1) चान्याचे मुरघास तयार करणे (2) चान्याच्या पिकांखालील क्षेत्र वाढवणे
(3) चान्याच्या वृक्षांची लागवड करणे (4) चान्याच्या पिकांची दाट पेरणी करणे

Which is the the best remedy for solving the shortfall of fodder ?

- (1) 'Cylage' making (2) Increase the acerage under fodder crops
(3) Planting fodder trees (4) Dense sowing of fodder crops

105. खालीलपैकी कोणते पूर्ण अन्न म्हणून संबोधले जाते ?

- (1) तूप (2) मांस (3) दूध (4) दही

Which of the following is considered a complete food ?

- (1) Ghee (2) Meat (3) Milk (4) Curd

106. चांदलर या शास्त्रज्ञाच्या मते कोणते शास्त्र म्हणजे वनस्पतीशास्त्राचा एक विशेष भाग की ज्याचा फळबाग आणि बागेतील वनस्पतींशी संबंध असतो ?

- (1) उद्यानविद्या (2) फळबाग (फलोद्यान)
(3) भाजीपाला उत्पादन (4) कृषि

Which science as a special part of the general field of botany connected with orchards and garden plants, as defined by Chandler ?

- (1) Horticulture (2) Pomology
(3) Olericulture (4) Agriculture

107. आंब्याला जेव्हा दर वर्षी पेक्लोब्युट्राझॉल घातले जाते, तेव्हा _____ गरजेचे आहे.

- (1) छाटणी करणे (2) अधिक अन्नद्रव्ये घालणे
(3) एकात्मिक रोग-किड व्यवस्थापन (4) सिंचन

When paclobutrazol is applied to mango every year, _____ is necessary.

- (1) Pruning (2) Application of additional nutrients
(3) IPM (4) Irrigation

108. चांगल्या प्रतिकाच्या हापूस आंबा पिकासाठी कोणती जमीन उत्तम आहे ?

- (1) 'जांभी' पाण्याचा चांगला निचरा होणारी
(2) भारी चिकण जमीन
(3) खारवट जमीन
(4) जमीनीत चुनखडीचे प्रमाण जास्त असलेली

Which soil is suitable for production of quality Alphonso mango ?

- (1) Lateritic well drained soil
(2) Heavy clay soil
(3) Saline soil
(4) Soil with high lime content

109. वनधोरणानुसार वनाखाली भौगोलिक क्षेत्राच्या किती टक्के क्षेत्र असावे ?

- (1) 20 टक्के (2) 30 टक्के (3) 33 टक्के (4) 66 टक्के

According to forest policy how much of the geographical area should come under forest ?

- (1) 20 per cent (2) 30 per cent (3) 33 per cent (4) 66 per cent

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

110. उत्तर प्रदेशातील उसर जमीनीत कोणत्या झाडांची लागवड टसर रेशीम तयार करण्यासाठी करतात ?

- (1) तुती (2) बाभूळ (3) लिंब (4) अर्जुन

Which trees are planted in usar lands of U.P. for manufacturing Tasar silk ?

- (1) Mulberry (2) Babul (3) Neem (4) Arjun

111. महाराष्ट्र राज्यात वनाखाली किती क्षेत्र आहे ? (क्षेत्र '00 हेक्टरमध्ये)

- (1) 52130 (2) 42110 (3) 60520 (4) 62410

In Maharashtra state how much area is under forest ? (Area in '00 ha)

- (1) 52130 (2) 42110 (3) 60520 (4) 62410

112. तळ्यात कोळंबीच्या पूर्ण वाढीसाठी लागणारा कालावधी _____ आहे.

- (1) 4 - 6 महिने (2) 6 - 8 महिने
(3) 8 - 10 महिने (4) 2 - 4 महिने

In ponds, growth period of prawns is _____

- (1) 4 - 6 months (2) 6 - 8 months
(3) 8 - 10 months (4) 2 - 4 months

113. खालीलपैकी कोणती माशाची परदेशी जात आहे ?

- (1) कटला (2) रोहु (3) मृगळ (4) सिल्वर कार्प

Which of the following is a foreign species of fish ?

- (1) Cattla (2) Rohu (3) Mrigal (4) Silver carp

114. मत्स्यशेतीसाठी एका लिटर पाण्यामागे प्राणवायुचे प्रमाण किती असावे ?

- (1) 4 - 5 मिलिग्रॅम (2) 5 - 10 मिलिग्रॅम
(3) 10 - 15 मिलिग्रॅम (4) 15 - 20 मिलिग्रॅम

What should be the proportion of oxygen per litre of water for fishery ?

- (1) 4 - 5 mg (2) 5 - 10 mg
(3) 10 - 15 mg (4) 15 - 20 mg

115. कोणती कर्जे 6 महिने ते 18 महिने या काळावधित फेडली जातात ?

- (1) दीर्घ मुदतीची कर्जे (2) मध्यम मुदतीची कर्जे
(3) अल्प मुदतीची कर्जे (4) यापैकी कोणतेही नाही

Which loans are paid back within a period of six months to eighteen months ?

- (1) Long term loans (2) Medium term loans
(3) Short term loans (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

116. कोणत्या तृणधान्य पिकात साखरेचे प्रमाण जास्त आहे ?

- (1) शिशुमका (2) मधुमका
(3) नाचणी (4) ज्वारी

In which cereal the sugar content is higher ?

- (1) Baby-corn (2) Sweet-corn
(3) Finger millet (4) Sorghum

117. महाराष्ट्रात भाताची (अ-प्रत) आधारभूत किंमत सन् 2009-10 मध्ये रु. _____ होती.

- (1) 900 (2) 950 (3) 1030 (4) 1000

In Maharashtra during 2009-10, the minimum support price of rice (Grade-A) was Rs. _____

- (1) 900 (2) 950 (3) 1030 (4) 1000

118. कोणत्या प्रकारच्या बेरोजगारीमध्ये माणसे अतिशय कमी उत्पादन क्षमता असणाऱ्या व्यवसायात गुंतलेली असतात ?

- (1) अत्यल्प रोजगारी (2) अदृश्य बेरोजगारी
(3) नाखुश बेरोजगारी (4) दृश्य अत्यल्प रोजगारी

In which type of unemployment peoples are engaged in occupations, where their marginal productivity is very low ?

- (1) Under employment (2) Disguised unemployment
(3) Involuntary unemployment (4) Visible under employment

119. 'राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना' या योजनेस केंद्र शासनाची किती मदत आहे ?

- (1) 100 टक्के (2) 50 टक्के (3) 25 टक्के (4) 75 टक्के

How much is the Central assistance for the "National Rural Employment Programme" ?

- (1) 100 per cent (2) 50 per cent (3) 25 per cent (4) 75 per cent

120. सन् 1951 मध्ये किती टक्के लोकसंख्या शेतीवर अवलंबून होती ?

- (1) 63.2 (2) 76.5 (3) 69.9 (4) 60

What was the percentage of working population dependent on agriculture during 1951 ?

- (1) 63.2 (2) 76.5 (3) 69.9 (4) 60

121. जगातील पाचवे चलन ज्यास स्वतःचे प्रतिक (Symbol) प्राप्त झाले.

- (1) रियाल (2) लेऊ (3) रुपी (4) पेसो

The fifth currency in the world to get its own symbol is _____

- (1) Rial (2) Leu (3) Rupee (4) Peso

122. भारत कृषक समाजाची स्थापना _____ यांनी केली.

- (1) चौधरी चरणसिंग
- (2) पंढरीनाथ पाटील
- (3) डॉ. पंजाबराव देशमुख
- (4) रामसिंग भोंडे सरकार

'Bharat Krushak Samaj' was founded by

- (1) Chaudhari Charansingh
- (2) Pandharinath Patil
- (3) Dr. Panjabrao Deshmukh
- (4) Ramsingh Bhonde Sarkar

123. मानवी अवयव प्रत्यारोपण कायदा 1994 मध्ये नुकत्याच केलेल्या दुरुस्तीमुळे _____ बंदी घालण्यात आली आहे.

- (1) अन्य राज्यातील नागरिकांना मानवी अवयवांचे दान करण्यावर
- (2) नातवांना अवयवांचे दान करण्यावर
- (3) विदेशी नागरिकांना अवयव दान करण्यावर
- (4) जवळच्या नातेवाईकांना अवयव दान करण्यावर

The recent amendment to the transplantation of Human Organs Donation Act 1994 puts a ban on _____

- (1) Donation of organs to citizens from other states
- (2) Donation of organs to grandchildren
- (3) Donation of organs to foreign nationals
- (4) Donation of organs to close relatives

124. भंडारा, चंद्रपूर व नागपूर जिल्ह्याला कोणते धरण फायदेशीर ठरेल ?

(1) नर्मदा धरण	(2) इंदिरासागर धरण
(3) इरई धरण	(4) वरीलपैकी नाही

Which dam will be beneficial to Bhandara, Chandrapur and Nagpur districts ?

(1) Narmada Dam	(2) Indira Sagar Dam
(3) Erai Dam	(4) None of the above

125. भारतातील पहिला मोनोरेल प्रकल्प _____ येथे विकसित करण्यात येत आहे.

(1) कोलकाता	(2) नवी दिल्ली	(3) चेन्नई	(4) मुंबई

The first Mono Rail Project in India is being developed at _____

(1) Kolkatta	(2) New Delhi	(3) Chennai	(4) Mumbai

126. सन् 2010 मध्ये प्रादेशिक चित्रपट या गटात कोणत्या मराठी चित्रपटाला सर्वोत्कृष्ट चित्रपटाचा राष्ट्रीय पुरस्कार प्रदान करण्यात आला ?
 (1) नटचंद्र (2) नटरंग (3) नटमंत्र (4) वरीलपैकी एकही नाही
 In 2010, which Marathi film was awarded the best film national award in the regional film category ?
 (1) Natchandra (2) Natrang (3) Natmantra (4) None of the above
-
127. 2010 मध्ये झालेल्या राष्ट्रकुल स्पर्धेत 10 हजार मीटर धावण्याच्या स्पर्धेत कोणाला रौप्य पदक मिळाले ?
 (1) स्वाती शिंदे (2) कविता राऊत (3) सायना नेहवाल (4) कल्पना राऊत
 Who won the silver medal in 10,000 meters running competition in 2010 Commonwealth games ?
 (1) Swati Shinde (2) Kavita Raut (3) Saina Nehwal (4) Kalpana Raut
-
128. महाराष्ट्र शासनाने नुकत्याच निर्मिलेल्या राज्य पुरस्कृत सुरक्षा यंत्रणेचे नाव _____ हे आहे.
 (1) महाराष्ट्र सुरक्षा यंत्रणा
 (2) महाराष्ट्र राज्य पोलीस यंत्रणा
 (3) महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा परिषद
 (4) वरीलपैकी एकही नाही
 Name of state sponsored security machinery created by Govt. of Maharashtra is
 (1) Maharashtra Security Agency
 (2) Maharashtra State Police Agency
 (3) Maharashtra State Security Council
 (4) None of the above
-
129. 2011 पासून 25 जानेवारी हा दिवस कोणता दिवस म्हणून साजरा करण्यात आला ?
 (1) गणराज्य दिन (2) मतदार दिन
 (3) मानव अधिकार दिन (4) उद्योग दिन
 From 2011, 25th January was celebrated as _____
 (1) Republic Day (2) Voters Day
 (3) Human Rights Day (4) Industry Day
-
130. राष्ट्रीय स्तरावर महाराष्ट्र राज्याला _____ या कार्यासाठी बारा राष्ट्रीय पुरस्कार प्रदान करण्यात आले.
 (1) शारीरिक अंगत्व असणाऱ्या व्यक्तींचे सक्षमीकरण
 (2) महिलांचे सक्षमीकरण
 (3) युवकांचे सक्षमीकरण
 (4) वरीलपैकी एकही नाही
 At the national level, the state of Maharashtra was awarded twelve national awards for
 (1) Empowerment of persons with disabilities
 (2) Empowerment of women
 (3) Empowerment of Youth
 (4) None of the above

131. मागील 10 वर्षांत एच आय व्ही बाधित केसेसचे प्रमाण कमी होत आहे. योग्य पर्याय निवडा.

- (1) सत्य (2) असत्य (3) अंशतः सत्य (4) अंशतः असत्य

There is significant reduction in numbers of new HIV cases for last ten years. Choose the correct options.

- (1) True (2) False (3) Partially true (4) Partially false

132. कोयना प्रकल्पाची सन् 2010 ची वीज निर्मिती क्षमता _____ मेगावॅट इतकी होती.

- (1) 2000 मेगावॅट (2) 1000 मेगावॅट (3) 1960 मेगावॅट (4) 2500 मेगावॅट

Total power generating capacity from Koyna dam during 2010 was _____ Mega Watt.

- (1) 2000 Mg. W. (2) 1000 Mg. W. (3) 1960 Mg. W. (4) 2500 Mg. W.

133. कवी ग्रेस यांना डिसेंबर 2010 मध्ये एक पुरस्कार देण्यात आला. त्या पुरस्काराचे नांव ओळखा.

- (1) केशवसुत पुरस्कार (2) प्रिय जी. ए. सन्मान
(3) कविराज (4) कविभूषण

In December 2010, noted Marathi poet 'Grace' was felicitated with the award in Pune. The name of the award is _____

- (1) Keshavsut Puraskar (2) Priya G. A. Sanman
(3) Kaviraj (4) Kavibhushan

134. मराठी साहित्य संमेलन मार्च 2010 मते पुणे येथे झाले. हे _____ वे संमेलन होते.

- (1) 80 वे (2) 81 वे (3) 82 वे (4) 83 वे

Marathi Literary Convention was held in Pune in March 2010. This was the _____ Convention.

- (1) 80th (2) 81st (3) 82nd (4) 83rd

135. चीनने 2010 मध्ये कोणत्या शहरात आशियाई क्रीडा स्पर्धा आयोजित केल्या होत्या ?

- (1) बेजिंग (2) गुआंगझुओ (3) शांघाय (4) हाँगकाँग

In which city China was organized Asian Games in 2010 ?

- (1) Beiging (2) Guangzhou (3) Shanghai (4) Hong Cong

136. चांदोली (जि. सांगली) येथील अभयारण्याला राष्ट्रीय उद्यानाचा दर्जा आहे. त्याला अलीकडे 'सह्याद्री व्याघ्रप्रकल्प' म्हणून घोषित केले आहे. हा राज्यातील कितवा व्याघ्रप्रकल्प आहे ?

- (1) पहिला (2) चौथा (3) तिसरा (4) दुसरा

The forest sanctuary at Chandoli (Dist. Sangli) has a status of a National Park. Recently it is declared as 'Sahyadri Tiger Sanctuary'. This is the _____ tiger sanctuary in the state.

- (1) First (2) Fourth (3) Third (4) Second

137. अलीकडे कॅनकुन शहरात वातावरण परिषद झाली. हे शहर कोणत्या देशात आहे ?

- (1) ब्राझील (2) पेरू (3) कोलंबिया (4) मेक्सिको

Recently the climate conference at Cancun was concluded. Name the country where this city is belongs.

- (1) Brazil (2) Peru (3) Colombia (4) Mexico

138. तुरुंगात असणाऱ्या एका संशयित माओवादी नेत्याने पदवीनंतरच्या डिप्लोमा परीक्षेत 80% गुण मिळवले. योग्य नांव लिहा.

- (1) अरुण फेररिया (2) कोबाड गांधी
(3) कनू संन्याल (4) विनायक सेन

A Maoist suspect and top leader in the movement while in jail excelled in exams he scored 80% in his post graduate diploma. Choose the correct name.

- (1) Arun Ferreira (2) Kobad Gandhi
(3) Kanu Sanyal (4) Vinayak Sen

139. यादीमधील न बसणारे नांव शोधा.

- (1) विमा नियामक व विकास प्राधिकरण (I. R. D. P.)
(2) भारतीय दूरसंचार नियामक प्राधिकरण (T. R. A. I.)
(3) ठेवी विमा व पतहमी महामंडळ (D. I. C. G. C. I.)
(4) नागरी उड्डाण महासंचालक (D. G. C. A.)

Point out the odd from the list.

- (1) Insurance Regulatory and Development Authority (I. R. D. P.)
(2) Telephone Regulatory Authority of India (T. R. A. I.)
(3) Deposit Insurance and Credit Gurantee Corporation of India (D. I. C. G. C. I.)
(4) Director General of Civil Aviation (D. G. C. A.)

140. माहितीचा अधिकार या कायद्याच्या पाठीमागचे प्रमुख ध्येय म्हणजे _____

- (1) भ्रष्टाचार संपुष्टात आणणे
(2) सरकारी कर्मचाऱ्यांना शिस्त लावणे
(3) सामान्य माणसाच्या हातात प्रभावी शस्त्र देणे
(4) नोकरशाहीला उत्तरदायी बनवणे व सार्वजनिक कारभारात पारदर्शकता आणणे

The aim of right to information is

- (1) To end corruption
(2) To discipline govt. servants
(3) To have a powerful weapon in common man's hand
(4) To make bureaucracy responsive and to bring transparency in public affairs

141. इंटरनेटवरील माहिती शोधण्यासाठीच्या सुविधेला काय म्हणतात ?

(1) सर्च इंजिन	(2) ब्राऊजर
(3) डिरेक्टरी	(4) वेब डिरेक्टरी

What is facility to search information on internet ?

(1) Search engine	(2) Browser
(3) Directory	(4) Web directory

142. ऑक्टोबर 2009 ची जी-20 शिखर परिषद कोठे भरली होती ?

(1) पॅरिस	(2) व्हिएन्ना	(3) टोकियो	(4) पिट्सबर्ग

The G-20 Summit was held in which of the following places in Oct. 2009 ?

(1) Paris	(2) Vienna	(3) Tokiyo	(4) Pittsburg

143. 'युनिक आयडेंटिफिकेशन' प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाने कोणत्या गावाची निवड केली ?

(1) टेंभली	(2) चाफोली	(3) तळोदा	(4) वारणा

Which village was selected by Central Government as 'Unique Identification' project ?

(1) Tembali	(2) Chapholi	(3) Taloda	(4) Warana

144. खालीलपैकी कोणत्या देशाने ग्रीन हाऊस गॅसच्या नियंत्रणासाठी जगात पहिला उपग्रह सोडला ?

(1) यु. एस्. ए.	(2) ब्रिटन	(3) जपान	(4) चीन

Which of the following countries launched world's first satellite for monitoring green house gases ?

(1) U. S. A.	(2) Britain	(3) Japan	(4) China

145. भारत सरकारची 'लाडली' योजना कोणाच्या कल्याणाशी संबंधित आहे ?

(1) मुलीस जन्म देणाऱ्या माते संबंधी	(2) लहान मुलींसाठी
(3) संपूर्ण कुटुंबासाठी	(4) विवाहित मुलींसाठी

The scheme 'Ladli' launched by Government of India is related to welfare of

(1) Mother giving birth to baby girl	(2) Baby girl
(3) Whole family	(4) Married girl

146. 15 व्या लोकसभेत किती महिला सदस्या आहेत ?

(1) 49	(2) 59	(3) 45	(4) 50

How many women members are in the 15th Lok Sabha ?

(1) 49	(2) 59	(3) 45	(4) 50

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

147. पुढीलपैकी कोणत्या राज्यात राज्यशासनाने प्रत्येक जिल्ह्यात 'महिला न्यायालय' स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला आहे ?

(1) तामिळनाडु	(2) आंध्रप्रदेश
(3) कर्नाटक	(4) महाराष्ट्र

Which of the following State Government decided to have 'Mahila Court' in every district of the state ?

(1) Tamilnadu	(2) Andhra Pradesh
(3) Karnataka	(4) Maharashtra

148. पुढीलपैकी स्त्रीयांना मतदानाचा अधिकार देणारा प्रथम देश कोणता ?

(1) आयर्लँड	(2) नेदरलँड
(3) न्युझीलँड	(4) दक्षिण कोरिया

Which among the following countries was the first to give women the right to vote ?

(1) Iceland	(2) Netherland
(3) New Zealand	(4) South Korea

149. 2009 ची राष्ट्रीय स्नूकर चॅम्पियनशिप पंकज अडवानीने कोणास पराभूत करून मिळवली ?

(1) देवेंद्र जोशी	(2) ध्रुव सेटवाला
(3) यासीन मर्चंट	(4) सौरव कोठारी

Pankaj Advani won National Snooker Championship of 2009 by defeating

(1) Devendra Joshi	(2) Dhruv Setwala
(3) Yasin Merchant	(4) Sourav Kothari

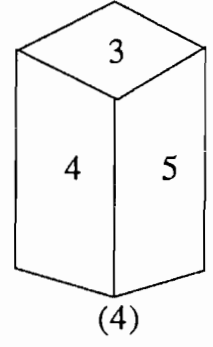
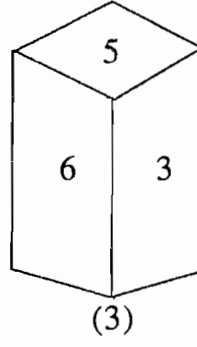
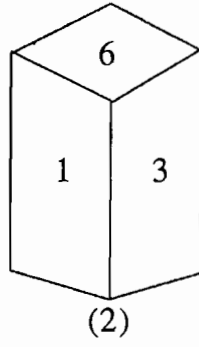
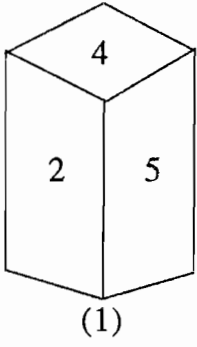
150. राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना कायदा पुढीलपैकी कोणत्या नावाने ओळखली जाते ?

- (1) इंदिरा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी कायदा
- (2) राजीव गांधी ग्रामीण रोजगार हमी कायदा
- (3) जवाहरलाल नेहरू ग्रामीण रोजगार हमी कायदा
- (4) महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी कायदा

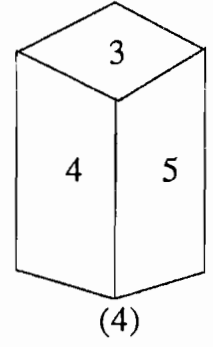
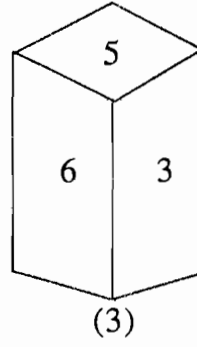
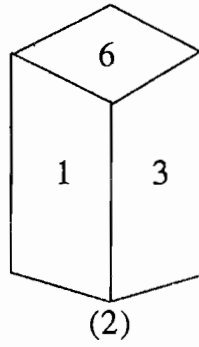
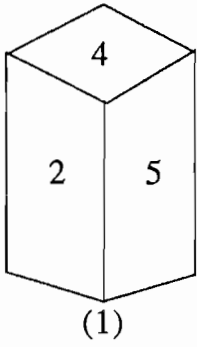
The National Rural Employment Guarantee Act is now known by which of the following name ?

- (1) Indira Gandhi Rural Employment Guarantee Act
- (2) Rajiv Gandhi Rural Employment Guarantee Act
- (3) Jawaharlal Nehru Rural Employment Guarantee Act
- (4) Mahatma Gandhi Rural Employment Guarantee Act

खालील आकृत्यांचे निरीक्षण करा व प्रश्न क्र. 151 ते प्र. क्र. 153 ची उत्तरे द्या.

Observe the figure and answer the question No. 151 to 153.

151. 3 हा अंक असलेल्या पृष्ठभागाच्या विरुद्ध पृष्ठावर कोणता अंक येईल ?

- (1) 4 (2) 6 (3) 2 (4) 1

Which number will appear on the opposite side of number 3 ?

- (1) 4 (2) 6 (3) 2 (4) 1

152. तिसऱ्या आकृतीच्या पायाच्या पृष्ठावर कोणता अंक येईल ?

- (1) 2 (2) 4 (3) 3 (4) 1

Which number will appear on the base surface Figure No. 3 ?

- (1) 2 (2) 4 (3) 3 (4) 1

153. पहिल्या आकृतीच्या पायाच्या पृष्ठावर कोणता अंक येईल ?

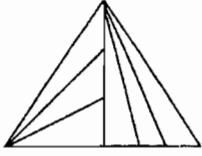
- (1) 6 (2) 3 (3) 1 (4) यापैकी नाही

Which number will appear on the base surface of the Figure No. 1 ?

- (1) 6 (2) 3 (3) 1 (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

154. खालील आकृतीत एकूण किती त्रिकोण आहेत ?

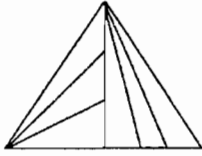
(1) 12

(2) 13

(3) 15

(4) 16

How many triangle are in the given figure ?

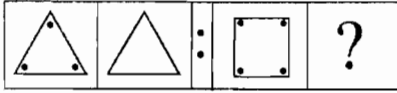
(1) 12

(2) 13

(3) 15

(4) 16

155. प्रश्नांकित जागेसाठी सहसंबंधित आकृती ओळखा.

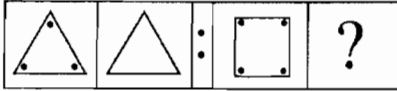
(1)

(2)

(3)

(4)

Find out the correlated diagram in place of question mark.

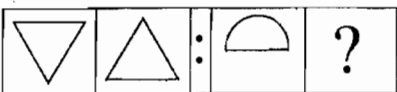
(1)

(2)

(3)

(4)

156. प्रश्नांकित जागेसाठी सहसंबंधित आकृती ओळखा.

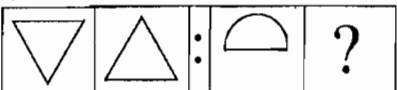
(1)

(2)

(3)

(4)

Find out the correlated diagram in place of question mark.

(1)

(2)

(3)

(4)

157. भिन्न गट ओळखा.

- (1) AFZ (2) BGY (3) CHX (4) DJW

Find the odd man out.

- (1) AFZ (2) BGY (3) CHX (4) DJW

158. वेगळी आकृती ओळखा.

F N K E H

- (1) F (2) K (3) E (4) H

Find the odd one out.

F N K E H

- (1) F (2) K (3) E (4) H

159. खालील क्रम पूर्ण करा.

ZYBA, XWDC, VUFE, TSHG, _____ ?

- (1) RQJI (2) PQIJ (3) RQIJ (4) QPRJ

Complete the following sequence.

ZYBA, XWDC, VUFE, TSHG, _____ ?

- (1) RQJI (2) PQIJ (3) RQIJ (4) QPRJ

160. प्रश्न चिन्हाच्या जागी अचूक पर्याय निवडा.

65 : 101 : ? : 197

- (1) 85 (2) 145 (3) 140 (4) 170

Which number will come in the place of question mark ?

65 : 101 : ? : 197

- (1) 85 (2) 145 (3) 140 (4) 170

161. जर 4096 : 64 तर 2116 : ?

- (1) 46 (2) 34 (3) 32 (4) 44

If 4096 : 64 then 2116 : ?

- (1) 46 (2) 34 (3) 32 (4) 44

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

162. जर 1235 म्हणजे $+ \times - <$ व 9478 म्हणजे $\otimes * > =$ असे आहे तर $= * \times < >$ यातून खालीलपैकी कोणती संख्या दर्शविली जाईल ?

- (1) 42587 (2) 45728
(3) 84257 (4) 47852

If 1235 means $+ \times - <$ and 9478 means $\otimes * > =$ then which number group given below will represent $= * \times < >$?

- (1) 42587 (2) 45728
(3) 84257 (4) 47852

163. जर $O + H + P = 39$; $M + A + N = 28$ तर $M + A + C + H + I + N + E = ?$

- (1) 43 (2) 53
(3) 54 (4) 64

If $O + H + P = 39$; $M + A + N = 28$ then $M + A + C + H + I + N + E = ?$

- (1) 43 (2) 53
(3) 54 (4) 64

164. जर 4312 म्हणजे 'NICE' व 756 म्हणजे 'PRO' तर 75312 म्हणजे काय ?

- (1) PRICE (2) RICEP
(3) CEPRI (4) PIRCE

If 4312 means 'NICE' and 756 means 'PRO' what will be the code for 75312 ?

- (1) PRICE (2) RICEP
(3) CEPRI (4) PIRCE

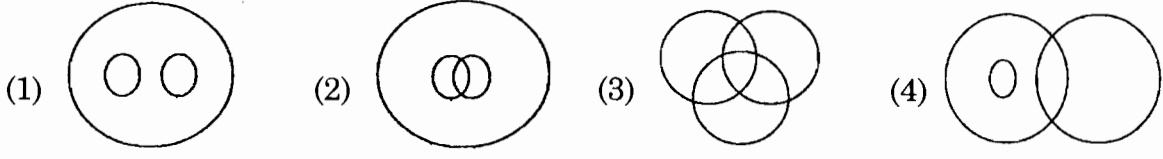
165. जर पेन म्हणजे पिशवी, पिशवी म्हणजे पेन्सिल, पेन्सिल म्हणजे शाई आणि शाई म्हणजे खोडरबर असेल तर पुस्तके कशातून न्यावी लागतील ?

- (1) पिशवी (2) पेन्सिल
(3) शाई (4) पेन

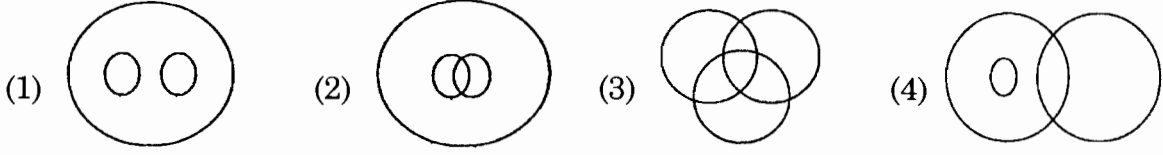
If pen is called bag, bag is called pencil, pencil is called ink and ink is called eraser, what should be used to carry books ?

- (1) Bag (2) Pencil
(3) Ink (4) Pen

166. खालीलपैकी कोणती आकृती ही मानव, क्रिकेटर व फुटबॉल खेळाडू यांच्यातील योग्य संबंध दर्शविते ?

Which of the following diagram shows appropriate relationship between human, cricketer and football player ?

167. सुनील उत्तरेकडे तोंड करून उभा आहे. उत्तरेस तो सरळ 9 km. चालत गेला. उजवीकडे वळून तेथून त्याने 4 km. अंतर कापले. पुन्हा तेथून उजवीकडे वळून त्याने 15 km. अंतर कापले. पुन्हा एकदा उजवीकडे वळून 12 km. अंतर कापले तर आता तो आपल्या मूळ स्थानापासून किती अंतरावर आहे ?

- (1) 6 km (2) 8 km
(3) 10 km (4) 17 km

Sunil is standing facing towards north. He walked straight 9 km toward north, and turned to right and walked 4 km. again he turned to right and walked 15 km, again he turned to right and walked 12 km. Now how far Sunil is away from his starting point ?

- (1) 6 km (2) 8 km
(3) 10 km (4) 17 km

168. चौकोनात प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

6	60	5
8	112	7
14	?	12

- (1) 182 (2) 168 (3) 252 (4) 336

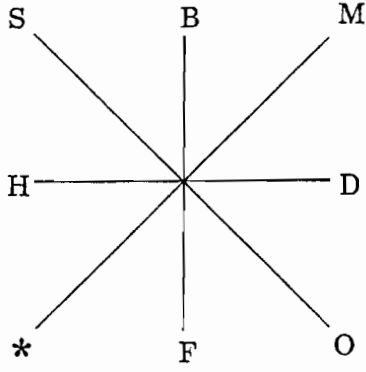
Which number will appear in the place of question mark in the rectangle ?

6	60	5
8	112	7
14	?	12

- (1) 182 (2) 168 (3) 252 (4) 336

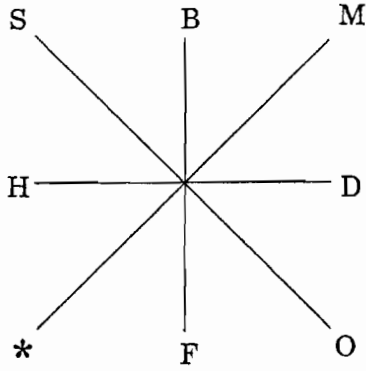
कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

169. * या चिन्हाच्या जागी योग्य अक्षर कोणते ?

- (1) T (2) N (3) Q (4) P

Which alphabet at the place of '*' ?

- (1) T (2) N (3) Q (4) P

170. एका वर्गात 40 विद्यार्थी आहेत, 90% विद्यार्थी अंतिम परिक्षेला बसले व त्यापैकी $\frac{2}{3}$ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले, तर किती विद्यार्थी परिक्षेत उत्तीर्ण झाले ?

- (1) 18 (2) 20 (3) 24 (4) 22

A class has 40 students, 90% among them appear for the final examination out of which two third passed. How many students passed the final examination ?

- (1) 18 (2) 20 (3) 24 (4) 22

171. खालील संख्यामाला पूर्ण करा.

8, 3, 16, 6, 24, 9, 32, ... ?

- (1) 40 (2) 12 (3) 14 (4) 44

Complete the following number of series.

8, 3, 16, 6, 24, 9, 32, ... ?

- (1) 40 (2) 12 (3) 14 (4) 44

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

172. रामनाथ यानी स्वतःची अर्धी मिळकत आपल्या मोठ्या मुलास दिली. उरलेल्या मिळकतीचा अर्धा हिस्सा आपल्या दुसऱ्या मुलास दिला, बाकी राहिलेल्या मिळकतीपैकी $\frac{1}{3}$ हिस्सा त्यांनी आपल्या मुलीस दिला. जर मुलीच्या मिळकतीची किंमत 15,500/- रुपये आहे तर रामनाथ यांची एकूण मिळकत किती असेल ?

(1) 1,50,000/- (2) 93,000/- (3) 1,86,000/- (4) 1,46,500/-

Mr. Ramnath gave half of his property to his eldest son, half of the remaining to his second son and $\frac{1}{3}$ of the rest to his daughter. If property received by daughter is worth Rs. 15,500/- what would be the total value of Mr. Ramnath's property ?

(1) 1,50,000/- (2) 93,000/- (3) 1,86,000/- (4) 1,46,500/-

173. अ आणि ब मिळून एक काम 8 दिवसात करतात. ब एकटा तेच काम 24 दिवसात करतो तर अ एकटा किती दिवसात तेच काम करेल ?

(1) 8 (2) 24 (3) 12 (4) 10

A and B can together do a work in 8 days. B alone can do it in 24 days. In how many days A alone will do the he same work ?

(1) 8 (2) 24 (3) 12 (4) 10

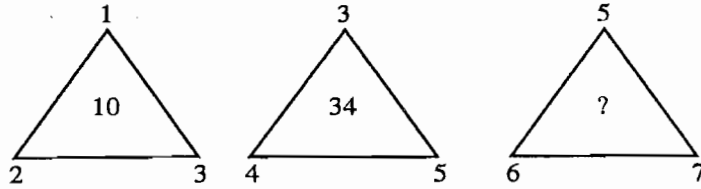
174. रामचे वय हरिच्या वयाच्या तिप्पट आहे. दोघांच्या वयातील फरक 16 वर्षे असल्यास, त्या दोघांच्या वयाची बेरीज किती ?

(1) 24 वर्षे (2) 32 वर्षे (3) 40 वर्षे (4) 48 वर्षे

The age of Rama is three times than the age of Hari. The difference between the age of both is 16 year. What is the total of the age of both ?

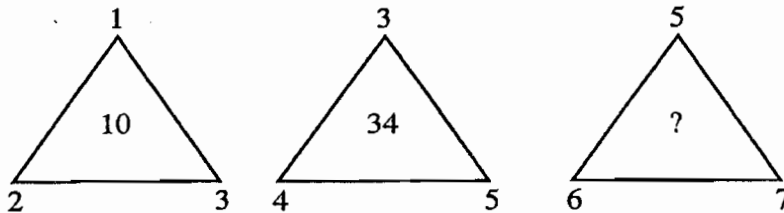
(1) 24 year (2) 32 year (3) 40 year (4) 48 year

175. खालील त्रिकोणांत प्रश्न चिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

(1) 74 (2) 41 (3) 37 (4) 47

Choose appropriate alternative, for question mark given in a triangle.

(1) 74 (2) 41 (3) 37 (4) 47

पुढील Table वरून प्र. क. 176 ते 180 ची उत्तरे द्या.

नाव	सफरचंद	संत्री	केळी	आंबा	द्राक्षे
A	✓	✓	✓	×	×
B	✓	×	✓	✓	×
C	×	✓	×	✓	✓
D	✓	×	✓	✓	✓
E	✓	✓	×	×	✓

Give the answer of the Q. No. 176 to 180 from the table.

Name	Apple	Orange	Banana	Mango	Grapes
A	✓	✓	✓	×	×
B	✓	×	✓	✓	×
C	×	✓	×	✓	✓
D	✓	×	✓	✓	✓
E	✓	✓	×	×	✓

176. आंबा आवडते पण केळी आवडत नाहीत असे कोण आहे ?

- (1) A (2) B (3) C (4) D

Who like mango but does not like banana ?

- (1) A (2) B (3) C (4) D

177. सफरचंद व संत्री आवडतात पण आंबा आवडत नाही अशी कोण ?

- (1) AB (2) BE (3) CD (4) AE

Likes apple and orange but does not like mango.

- (1) AB (2) BE (3) CD (4) AE

178. संत्री व सफरचंद आवडतात पण केळी आवडत नाहीत असे कोण ?

- (1) A (2) C (3) E (4) D

Likes orange and apple but does not like banana.

- (1) A (2) C (3) E (4) D

179. सफरचंद, आंबे आणि द्राक्षे आवडतात अशी कोण ?

- (1) A (2) B (3) C (4) D

Who like apple, mango and grapes ?

- (1) A (2) B (3) C (4) D

180. सफरचंद आवडते पण द्राक्षे आवडत नाहीत असे कोण ?

- (1) AB (2) BC (3) AC (4) BD

Who like apple but does not like grapes ?

- (1) AB (2) BC (3) AC (4) BD

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

181. महाराष्ट्र अनुसूचित वस्तु घाऊक व्यापार अनुज्ञापन आदेश 1998 च्या कलम 5 (पाच) अन्वये परवाना निर्गमित केल्याच्या तारखेपासून तो किती वर्ष वैध असतो ?

(1) पाच	(2) चार
(3) दोन	(4) सहा

Under Section 5 (five) of Maharashtra Scheduled Commodities Wholesale Dealers Licensing Order, 1998 the valid period of licence from date of issue is

(1) Five	(2) Four
(3) Two	(4) Six

182. महाराष्ट्र अन्नधान्य रेशनिंग (द्वितीय) आदेश 1966 च्या खालीलपैकी कोणत्या कलमान्वये अधिकृत शिधावाटप दुकानदारास साठा पुस्तिका, कॅश मेमो सारखे अभिलेख ठेवणे बंधनकारक आहे ?

(1) कलम 11	(2) कलम 12
(3) कलम 14	(4) कलम 18

In Maharashtra Foodgrains Rationing (second) Order, 1966 under which Section it is mandatory for an authorised ration shopkeeper to maintain books and registers ?

(1) Section 11	(2) Section 12
(3) Section 14	(4) Section 18

183. द मोटार स्प्रिट अँड हाय स्पीड डिझेल (रेग्युलेशन ऑफ सप्लाय, डिस्ट्रीब्युशन अँड प्रिव्हेंशन ऑफ मालप्रॅक्टिसेस) आदेश 2005 च्या खंड 7 नुसार खालीलपैकी कोणास पेट्रोल पंप तपासणीचे अधिकार आहेत ?

- (1) शिधावाटप अधिकारी
- (2) शिधावाटप निरीक्षक
- (3) सहायक नियंत्रक शिधावाटप
- (4) सहायक शिधावाटप अधिकारी

In the Motor Spirit and High Speed Diesel (Regulation of Supply, Distribution and Prevention of Malpractices) Order, 2005, Section 7, who among following is competent for inspection of petrol pumps ?

- (1) Rationing officer
- (2) Rationing inspector
- (3) Assistant controller rationing
- (4) Assistant rationing officer

184. लिक्वीफाईड पेट्रोलियम गॅस (रेग्युलेशन ऑफ सप्लाय अँड डिस्ट्रीब्युशन) आदेश 2000 मधील कलम 7 मध्ये खालीलपैकी कशाबाबत तरतूद आहे ?

- (1) गॅस वितरकाने आपल्या कंपनीत/दुकानात आवश्यक ते सर्व अभिलेखे ठेवणे
- (2) गॅसच्या किंमतीबाबत व साठ्याबाबत दर्शनी भागात फलक लावणे
- (3) एलपीजी गॅस साठी लागणारी उपकरणे धारण करणे, पुरवठा किंवा विक्री करणे
- (4) गॅस वितरकांची तपासणी व जप्त करणे

What are the provisions under Section 7 of the liquified Petroleum Gas (Regulation of Supply and Distribution) Order 2000 ?

- (1) Maintenance of registers, account books by distributor
- (2) Display of stock and price of liquified petroleum gas
- (3) Possession, supply or sale of liquified petroleum gas equipments
- (4) Power of entry, search and seizure

185. महाराष्ट्र सॉल्व्हेंट, रॅफिनेट अँड स्लॉप (अनुज्ञापन) आदेश 2007 मध्ये नुकताच खालीलपैकी कशाचा समावेश करण्यात आला ?

(1) पेन्टेन	(2) आयोमॅक्स
(3) अॅरोमॅक्स	(4) मिक्सड फ्युएल ऑईल

Which solvent is recently added in the Maharashtra Solvent, Raffinate and Slop (Licensing) Order, 2007 ?

(1) Pentane	(2) Iomax
(3) Aromax	(4) Mixed Fuel Oil (MFO)

186. खालीलपैकी कोणत्या आदेशाचे आधारे नवीन अधिकृत शिधावाटप दुकानाचे प्राधिकारपत्र निर्गमित केले जाते ?

- (1) जीवनावश्यक वस्तु अधिनियम 1955
- (2) महाराष्ट्र अन्नधान्य शिधावाटप द्वितीय आदेश 1966
- (3) महाराष्ट्र शेड्युल्ड कमोडिटिज ऑर्डर 1998
- (4) यापैकी कोणतेही नाही

New licence for authorised ration shop is issued under which of the order ?

- (1) The Essential Commodities Act, 1955
- (2) The Maharashtra Foodgrains Rationing (Second) Order 1966
- (3) The Maharashtra Scheduled Commodities Order 1998
- (4) None of the above

187. महाराष्ट्र सॉल्व्हेंट, रॅफीनेट आणि स्लॉप (अनुज्ञापन) आदेश 2007 मधील कोणत्या कलमान्वये परवानाधारकास अपील करण्याची तरतूद आहे ?

(1) कलम 21	(2) कलम 22
(3) कलम 15	(4) कलम 17

Under which Section of the Maharashtra Solvent, Raffinate and Slop (Licencing) Order, 2007 there is a provision for appeal against the order of licencing authority.

(1) Section 21	(2) Section 22
(3) Section 15	(4) Section 17

188. मुंबई शिधावाटप क्षेत्र अनुसूचित वस्तु (वितरणाचे विनियमन) आदेश 1986 हे आदेश _____ क्षेत्रास लागू आहेत.

- (1) शहरी शिधावाटप
- (2) मुंबई शिधावाटप
- (3) महाराष्ट्रातील सर्व शिधावाटप
- (4) पुणे विभाग शिधावाटप

The Bombay Rationing Area Scheduled Commodities (Regulation of Distribution) Order 1986 is applicable for

- (1) Urban Rationing Area
- (2) Bombay Rationing Area
- (3) Rationing Area of Maharashtra
- (4) Pune Division Rationing Area

189. शिधापत्रिका धारक किती कालावधीसाठी शिधावाटप क्षेत्रात गैरहाजर राहणार असल्यास त्यास तशी माहिती नियंत्रक शिधावाटप किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तिस देणे बंधनकारक आहे.

(1) 2 आठवडे	(2) 3 आठवडे
(3) 4 आठवडे	(4) 5 आठवडे

For what period of absence from rationing area a ration card holder must notify his absence to controller of rationing or the person authorised by him ?

(1) 2 Weeks	(2) 3 Weeks
(3) 4 Weeks	(4) 5 Weeks

190. 600 कि.ली. वरील विक्रीवर डिझेल करिता साठ्याच्या किती टक्के तफावत दि. मोटर स्पिरिट अँड हायस्पीड डिझेल (रेग्युलेशन ऑफ सप्लाय, डिस्ट्रीब्युशन अँड प्रिवेन्शन ऑफ मालप्रॅक्टीसेस) ऑर्डर 2005 अंतर्गत अनुज्ञेय आहे ?

(1) 0.30%	(2) 0.20%
(3) 0.25%	(4) 0.35%

What is the permissible stock variation of highspeed diesel sale above 600 k.l. given in the Motor Spirit and Highspeed Diesel (Regulation of Supply, Distribution and Prevention of Malpractices) Order 2005 ?

(1) 0.30%	(2) 0.20%
(3) 0.25%	(4) 0.35%

191. महाराष्ट्र अनुसूचित वस्तु घाऊक विक्रेता अनुज्ञप्ति आदेश, 1998 अन्वये “मासिक दळण क्षमता” याचा अर्थ रोलर फ्लोर मिलची दैनिक दळण क्षमता गुणिले _____ दिवस.

(1) 25	(2) 28
(3) 30	(4) 31

As per the Maharashtra Scheduled Commodities Wholesale Dealers Licensing Order, 1998, monthly grinding capacity means daily grinding capacity of a Roller Flour Mill multiplied by _____ days.

(1) 25	(2) 28
(3) 30	(4) 31

192. महाराष्ट्र अनुसूचित वस्तु घाऊक विक्रेता अनुज्ञप्ति आदेश 1998 अन्वये घाऊक व्यापारी याचा अर्थ साखरेच्या संदर्भात एका वेळी _____ किंटल परिमाणापेक्षा जास्त साखरेची खरेदी, विक्री किंवा विक्रीसाठी साठवणूक करणारी व्यक्ती असा आहे.

(1) 10	(2) 25
(3) 50	(4) 100

As per the Maharashtra Scheduled Commodities Wholesale Dealer Licensing Order, 1998 in relation to sugar, wholesale dealer means a person who carries on business of purchase, sale or storage for the sale of sugar in quantities exceeding _____ quintals at any one time.

(1) 10	(2) 25
(3) 50	(4) 100

193. महाराष्ट्र अन्नधान्य शिधावाटप (द्वितीय) विनियमन आदेश 1966 नुसार शिधापत्रिकाधारकाने शिधापत्रिकेत एकांक वाढ करणे करीता नमुना अर्ज _____ व शिधापत्रिकेतून एकांक कमी करण्यासाठी नमुना अर्ज _____ मध्ये अर्ज करणे अपेक्षित आहे.

- (1) 8, 9 (2) 9, 8
(3) 14, 15 (4) 15, 14

As per the provision of Maharashtra Foodgrains Rationing (Second) Regulation Order 1966, applicant should apply in form no. _____ for increasing units on ration card and in form no. _____ for reducing units on ration card.

- (1) 8, 9 (2) 9, 8
(3) 14, 15 (4) 15, 14

194. महाराष्ट्र अन्नधान्य शिधावाटप (द्वितीय) विनियमन आदेश 1966 नुसार ज्या अधिकृत शिधावाटप दूकानदारास त्याच्या व्यवसाय बंद कुरावयाचा आहे त्यांनी नियंत्रक शिधावाटप यांना _____ दिवस आगाक नोटीस देणे आवश्यक आहे.

- (1) 15 (2) 30 (3) 45 (4) 90

As per the Maharashtra Foodgrains Rationing (Second) Regulation Order, 1966 every ration shop intending to stop the business of supplying rationed foodgrain shall give _____ days previous notice to the controller.

- (1) 15 (2) 30 (3) 45 (4) 90

195. महाराष्ट्र अन्नधान्य रेशनिंग (द्वितीय) आदेश 1966 अन्वये अधिकृत शिधावाटप दुकानदारास किती अनामत रक्कम जमा करणे आवश्यक आहे ?

- (1) रु. 100 (2) रु. 500
(3) रु. 2,000 (4) रु. 5,000

As per Maharashtra Foodgrains Rationing (Second) Order 1966 what is deposit amount to be paid by authorised ration shopkeeper ?

- (1) Rs. 100 (2) Rs. 500
(3) Rs. 2,000 (4) Rs. 5,000

196. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 हा _____ खेरीज भारतात सर्वत्र लागू आहे.

- (1) जम्मू व काश्मीर (2) दादरा व नगर हवेली
(3) लक्षद्वीप (4) गोवा

Rights to Information Act 2005 is applicable everywhere else in India except _____

- (1) Jammu and Kashmir (2) Dadara and Nagar Haveli
(3) Lakshdweep (4) Goa

197. महाराष्ट्र नागरी सेवा (पदग्रहण अवधी, स्वीयेत्तर सेवा आणि निलंबन, बडतर्फी व सेवेतून काढून टाकणे यांच्या काळातील प्रदान) नियम 1981 अंतर्गत पदग्रहण अवधीची कमाल कालमर्यादा किती दिवसाची आहे ?

(1) 15 दिवस	(2) 20 दिवस
(3) 30 दिवस	(4) 21 दिवस

What is the maximum joining period as per the Maharashtra Civil Services (Joining Time, Foreign Service and Payment During Suspension, Dismissal and Removal) Rules 1981.

(1) 15 Days	(2) 20 Days
(3) 30 Days	(4) 21 Days

198. माहिती अधिकार कायद्यांतर्गत पहिले अपिल दाखळ करण्यासाठी किती दिवसांची कमाल मर्यादा आहे ?

(1) 21 दिवस	(2) 30 दिवस
(3) 60 दिवस	(4) 90 दिवस

What is the maximum time limit to file the first appeal under the R.T.I. Act ?

(1) 21 Days	(2) 30 Days
(3) 60 Days	(4) 90 Days

199. महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम 1981 नुसार _____ म्हणजे वेतन वा रजेचे वेतन ज्या कर्मचार्यास मिळत नाही अशा कर्मचार्याला दिली जाणारी मासिक रक्कम.

(1) कुटुंब निवृत्ती वेतन	(2) निर्वाह भत्ता
(3) विशेष वेतन	(4) जखम वा दुखापत निवृत्ती वेतन

As per Maharashtra Civil Services (General Conditions) Rules 1981 _____ is monthly amount given to Government employee who does not get monthly salary and leave salary.

(1) Family pension	(2) Subsistence allowance
(3) Special pay	(4) Wound or injury pension

200. महाराष्ट्र नागरी सेवा (शासकीय कर्मचार्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तके पार पाडताना होणाऱ्या विलंबस प्रतिबंध) अधिनियम 2005 अन्वये बिगर सेक्रेटारिस्ट सेवेतील गट 'क' मधील कर्मचार्याचा एका पदावरील कालावधी किती वर्षे आहे ?

(1) 4 वर्षे	(2) 2 वर्षे	(3) 6 वर्षे	(4) 5 वर्षे

What is normal period of stay for one posting of non-secretariat class III employee as per Maharashtra Civil Services (Govt. Servants Regulation of Transfers and Prevention of Delay in Discharge of Official Duties) Act 2005 ?

(1) 4 Year	(2) 2 Year	(3) 6 Year	(4) 5 Year

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती
(3) राजा राममोहन रॉय

- (2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201.   ①   ②   ●   ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL